

men Lovene ere ikke til for de fortræffelige, mønsterværdige Folk, men for dem, som behøve Lovbestemmelserne. Jeg er glad ved at kunne sige, hvad jo ogsaa ærede Medlemmer her have erkjendt, at man ude i Landet har en stedse stigende Tilbøielighed til at eftergive Fattigundersøttelse, saasnart der er Grund dertil. Men skjøndt denne Tilbøielighed er stigende, saa er den dog endnu ikke aldeles almindelig, og det er derfor, jeg tror, at der er Brug for Lovbestemmelser og ogsaa Brug for en Begrændsning paa dette Punkt. Nu er der fremkommen forskjellige Tanker i Udvalget angaaende denne Sag, og man har blandt Andet foreslaaet at sætte en bestemt Indtægtsgrændse. Jeg anser denne Tanke for logisk rigtig. Man kan sige, ja, han har saa og saa Meget om Mæret, han kan betale og skal tilbagebetale det Oppebaarne. Men man standser her ved en praktisk Hindring, som ligger i, at en bestemt almindelig Indtægtsgrændse ikke kan fastsættes. Den maatte fastsættes forskjellig for Kjøbenhavn, Kjøbstæderne og Landet, og under den nærmere Forhandling om denne Sag kom vi til det Resultat, at det vilde være upraktisk at forsøge paa at drage en saadan Grændse. Det er ogsaa min Mening, at der praktisk kun vil komme til at foreligge meget saa Tilfælde, hvor Vedkommende kan erstatte det Oppebaarne uden at udsættes for atter at miste den økonomiske Selvstændighed, hvis han da ikke paa en eller anden Maade er kommen i Besiddelse af en lille samlet Sum; det skulde da være, at hans Indtægtsniveau var steget saa betydeligt, at han virkelig skulde være i Stand til at erstatte det Oppebaarne uden at lide følelig Skade. Men naar Vedkommende er kommet saa meget høiere op i Samfundet, har faaet en saa meget bedre Samfundsstilling har han ogsaa den Følelse, at han selv bør betale det Oppebaarne tilbage. Naar han i det Hele taget har hævet sin Stilling i Samfundet og er kommet bort fra det Standpunkt, som han tidligere ved Nød og Trang var trykket ned paa, saa vil han ikke unnlade at betale tilbage. Derimod kan det meget vel være, at Vedkommende har faaet en lille Sum mellem Hænder, som han gjerne vil gemme og sidder stille dermed, uden at nogen lægger Mærke dertil. I saadanne Tilfælde har man ønsket at have en aldeles klar og bestemt Regel. Det blev f. Ex. draget frem i Udvalget, at hvis han faar en Lotterigevinst, er det urimeligt, han ikke skal betale tilbage, og ligesaa, hvis han faar en Arv. Her foreligger Tilfælde, hvor det urimelige ved ikke at betale tilbage træder klart frem. Med Hensyn til det Andet, det med Indtægten, da bryder jeg mig ikke om den

lille logiske Feil, som fremkommer, naar man ser theoretisk paa Sagen. I Praxis vil det være meget sjældent, at det faar nogen Betydning. Den Mand, som har hævet sig fra Fattigvæsenet og er kommet til at staa paa egne Ben, og som har haaret de talrige Offre, dette kræver, ham kunne vi godt lade gaa uden at tage Noget fra hans i de fleste Tilfælde saare tarvelige Indtægt til Erstatning. — § 5 vil være overflødig, naar §§ 1 og 2 udgaa; derfor foreslaas, at § 5 ogsaa udgaa. De øvrige Vædringsforslag vedrørende Titelen følge af sig selv. Jeg skal forøvrigt ikke fremføre flere Bemærkninger om denne Sag, men afvente, hvad andre ærede Medlemmer have at sige.

Sold: De foregaaende Dages Forhandling vil tilstrækkelig have fremhævet, at Lovforslag af den Natur og i det Hele taget de saaledes sociale Lovforslag, hvortil man vel kan henregne Loven om Eftergivelse af Fattighjælp, burde behandles i deres Sammenhæng. Naar man gaar ud fra den Betragtning, vil det være indlysende, at det maa være meget vanskeligt at tage Stilling til de enkelte virkelige betydningsfulde fundamentale Bestemmelser paa Fattigvæsenets Omraade, som det, der er Spørgsmaal om i dette Lovforslag. Jeg skal udtale mig paa det Mindretals Vegne, der har stillet Forslag under Nr. 4 om, at § 3 bør udgaa. Det er ganske vist meget ønskeligt at faae en Regel om, at en Mand ikke skulde miste nogenjomhelst borgerlig eller politisk Rettighed, fordi han havde nydt Understøttelse af det Offentlige i Sygdomstilfælde, navnlig naar Understøttelsen kun bestaar i Hjælp til Læge eller Medicin; det vilde være meget ønskeligt, om det i Reglen vilde være Tilfældet. Men Mindretallet har dog ikke ment, at man handlede — om jeg saa maa sige — lovgivningsrigtigt ved i dette Dilemma at vedtage en Bestemmelse som denne; naar den af Regjeringen forelagte Sygekasselov udtrykkelig siger, at de anerkjendte Sygekasser skulle for at faae Statsunderstøttelse, altsaa for at være anerkjendte, hde fri Læge, Medicin og Sygehus. Jeg synes saa ikke, man kan nægte den Betragtning Berettigelse, at en Lovbestemmelse som denne maatte kunne siges at modvirke Formaalet med Sygekasserne. Thi der er jo dog ingen væsentlig Forskjel derimellem og, om man lod § 1 i Sygekasseloven lyde saaledes: Hjælp af det Offentlige til Lægehjælp, Medicin og Indlæggelse paa Sygehus skal ikke medføre de sædvanlige Virkninger, og saa gik over til selve Sygekassens Organisation. En saadan Bestemmelse her i Loven fore-